خودرایان و هوش مصنوعی محاسباتی

فرمودند راجع به بخش مسئولیت‌پذیری هوش مصنوعی بحث کنیم. هوش مصنوعی، به معنای خودرایان که از خودش حالت هوشمندی بروز می‌دهد و کارها را انجام می‌دهد. مسئولیت‌پذیری آن را نسبت به قواعد و ضوابط فقهی بررسی کنیم. این اصل بحث ما بود.

شاگرد: اگر بخواهیم خودرایان را معادل هوش مصنوعی بگیریم، اشکال در معنای هوش پیش می‌آید. ما هوش را، تنها محاسباتی در نظر گرفتیم. اگر معادل هوش مصنوعی را خودرایان در نظر بگیریم درواقع هوش را تقلیل داده‌ایم به پردازش و محاسبه.

استاد: اتفاقاً دقیقاً همین را در نظر داشتم. یعنی چون هوش، فربه‌تر از هوش مصنوعی است؛ چه روی مبنای محاسباتی و حتی روی مبنای شبکه‌های عصبی و حیات مصنوعی؛ چون آن بالاتر از همه این‌ها است لذا گفتم خودرایان. چون کاربرد واژه هوش در اینجا را نقص شأن آن می‌دانم. لذا فرمایش شما به جا است، اما با اینکه من عنایت داشتم.

شاگرد: یعنی چون در هوش مصنوعی، هوش‌های دیگری وارد نمی‌شود، در اینجا می‌توان تقلیل پیدا کند.

استاد: بله، خودرایان با همه ضوابطی که دارد جور در می‌آید. چون رایان، حتماً به‌معنای محاسباتی و سیمبولیک (Symbolic) کار کردن نیست. رایان یعنی خودش به خودش نظم می‌دهد و واژه تاب این را دارد. این واژه صرفاً نه وضع شده و نه از نظر دلالت در روش محاسباتی و هوش مصنوعی محاسباتی منحصر می‌شود. رایانیدن یعنی نظم دادن و مرتب کردن. هر چیزی که سر و کارش با الگوریتم و نظم دادن به مراحل یک فرایند است، می‌توانیم بگوییم خودرایان است، اگر خودش می‌تواند این کار را انجام دهد.

ریشه لفظ سیلیکون

یکی از آقایان فرمودند هفته قبل گفتی «سی لکون»، اما درستش «سیلیکون» است. خیلی ممنون که گفتید. چون ما طلبه هستیم کلمات را تنها با چشم می‌خوانیم. از اساتید تلفظ لفظ را نشنیده‌ایم. ممکن است همانطوری که می‌خوانیم در ذهنمان به تلفظ من در آوردی انس بگیریم، بدون اینکه شنیده باشیم. لذا تذکر شما باعث منت بر این حقیر است. در جلسه قبل هم گفتم این مباحثه از باب هندل زدن است، نه از باب اینکه ما رانندگی بلدیم. البته در اصل در علم شیمی، سیلیکون دو اسم دارد: سیلیسیوم و سیلیکون. اختلاف نظری بوده در اینکه فلز است یا نافلز. در این پسوند «کون» و سیلیسیوم این اختلاف نظر بود. اصلش هم که سیلیکا است که برای سنگ چخماق است و از آن گرفته شده است. وقتی یک حرف صامت بین دو حرف مصوت است، باید با «i» بخوانیم؟ یک قانونی دارند که وقتی یک حرف مصوت آمد و بعدش یک حرف صامت بود و بعد از آن حرف صامت، دوباره حرف مصوت بود، حرف اولی را به‌صورت خودش بخوانید. طبق این قانون، سیلیکون (Silicone)، باید سایلکون خوانده شود. مثل «Mining»؛ نمی‌گویید

«مینینگ». البته لهجات هم فرق میکند. همین سنگ چخماق را در برخی از لغات دیدم سایلکس (silex) میگویند. سیلیکس نمیگویند. خود سنگ را سیلیکا میگویند. اینکه خود لهجهها فرق دارد یا ندارد، نمیدانم. علی ای حال این تذکری که دادند خیلی خوب بود.

بازبینی #4
ایجاد شده 15 ژانویه 2024 11:48:56 توسط ... .
به روزرسانی شده 5 فوریه 2025 12:42:01 توسط ... .